

PASIŪLYMAI DĖL PRIEMONĖS Nr. 01.2.1-LVPA-K-833 „Inoklaster LT”

PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. 2 PROJEKTO

Pastabos Nr.	Inoklaster LT PFSA Nr. 2 projekte įvardinta nuostata	Pastaba/komentarai	Ūkio ministerijos atsakymai
1.	<p>4.4. Klasteris – atitinka inovacijų grupės sąvoką, apibrėžtą Bendrojo bendrosios išimties reglamento 2 straipsnio 92 punkte, ir kurią sudaro ne mažiau kaip 5 nepriklausomi nariai.</p> <p>4.7. Nepriklausomi klasterio nariai – vieni kitų atžvilgiu savarankiškos įmonės, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme</p>	<p>Šių dviejų punktų interpretavimas in corpore gali riboti ūkio subjektų dalyvavimą šioje priemonėje. Atsižvelgiant į tai, siūlome rinktis iš dviejų alternatyvų:</p> <p><u>1 alternatyva</u> Jei lieka galioti niekur viešai neskelbiamo LR Ūkio ministerijos 2016-09-02 rašto Nr. (18.4-51)-3-3968 “Dėl priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-K-833 “Inoklaster LT” projektų finansavimo sąlygų aprašo nuostatų išaiškinimo“ nuostatos, ribojančios ūkio subjektų dalyvavimą klasterių veiklose bei tokiu būdu mažinančios galimybes ūkio subjektams bendradarbiaujant padidinti savo tarptautinį konkurencingumą, yra būtina pakeisti klasterio sąvokos apibūdinimą, pavyzdžiui taip: <i>4.4. Klasteris – atitinka inovacijų grupės sąvoką, apibrėžtą Bendrojo bendrosios išimties reglamento 2 straipsnio 92 punkte ir kurią sudaro tik nepriklausomos šalys bei jų tarpe yra ne mažiau kaip 5 nepriklausomi nariai.</i></p> <p><u>2 alternatyva</u> Jei pripažįstamos negaliojančiomis LR Ūkio ministerijos 2016-09-02 rašto Nr. (18.4-51)-3-3968 “Dėl priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-K-833 “Inoklaster LT” projektų finansavimo sąlygų aprašo nuostatų išaiškinimo“ nuostatos bei pateikiamas kitas pagrįstas išaiškinimas, neribojantis ūkio subjektams jungtis į klasterius didinant savo tarptautinį konkurencingumą, tai šių punktų keisti nereikia.</p>	<p>Kadangi dėl socialinių-ekonominių partnerių minėtų sąvokų kilo daug diskusijų ir skirtingo sąvokų interpretavimo, Ūkio ministerija kreipėsi į Europos Komisiją su klausimu dėl Reglamento 651/2014 straipsnio 2(92) ir jame esančių sąvokų išaiškinimo.</p> <p>Atsakymas gautas 2016 m. lapkričio 29 d. Jame Europos Komisija nurodo, kad Reglamento 651/2014 2 str. 92 punkte yra pateiktas nebaigtinis nepriklausomų šalių sąrašas – veiklą pradedančios novatoriškos įmonės, mažosios, vidutinės ir didelės įmonės, taip pat mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacijos ir kiti susiję ekonominės veiklos vykdytojai. Labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės, kurios yra viena iš nepriklausomų šalių pavyzdžių, turi būti apibrėžiamos pagal Reglamento 651/2014 1 priedą. Europos Komisija taip pat nurodo, kad savarankiškos įmonės gali būti nepriklausomos šalys, tačiau partnerinės įmonės negali būti laikomos nepriklausomomis šalimis inovacijų klasteryje, nes jos yra to paties ekonominio vieneto dalis.</p> <p>Ūkio ministerija laikosi nuomonės, kad</p>

			laikantis lygiateisiškumo principo, nuostatos dėl savarankiškų įmonių turi būti taikomos ir kitų (ne labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių) klasterio šalių atžvilgiu.
2.	<p>20.4. Klasteris atitinka klasterio apibrėžimą ir jo nariai susibūrė turėdami tikslą ir bendrą ekonominį interesą vykdyti MTEPI veiklas (pagal priemonę į finansavimą gali pretenduoti juridiniai asmenys, eksploatuojantys tik tokius klasterius, kurie atitinka klasterio apibrėžimą ir kurie paraiškoje pagrindė, jog klasterio nariai turi bendrą ekonominį interesą drauge vykdyti MTEPI veiklas. Klasteriai, planuojantys investicijas į MTEPI infrastruktūrą, privalo turėti klasterio MTEPI veiklų planą 3 metams, kuriame būtų numatyti įsipareigojimai dėl jo vykdymo);</p> <p>31. Projekto parengtumui taikomas šie reikalavimai: <...></p> <p>31.3. verslo planas finansavimui gauti pagal Priemonę, kurio rekomenduojama forma ir turinio reikalavimai nustatyti Verslo plano finansavimui gauti pagal Lietuvos 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos</p>	<p>20.4. Punktas reikalauja „MTEP veiklų plano“, o 31.3. punktas reikalauja „Verslo plano“. Manome, kad klasterio MTEP veiklų planas turi būti klasterio verslo plano dalis.</p> <p>Be to, PFSA įvardijama verslo plano forma tinka tik konkrečiai įmonei, kuri gauna investicijas savo laboratorijos įsirengimui, kurioje kuria savo produktus. Klasteriui, kai veiklas vykdo grupė ūkio subjektų veikdami pagal jungtinės veiklos sutartį, esama verslo plano forma netinka, nes klasterio koordinatorius gali nekurti produktų ir negauti pajamų iš parduodamų sukurtų produktų, o tik teikti MTEP paslaugas klasterio nariams ir kitiems subjektams. Tai yra, klasterio koordinatoriaus pajamos gali būti tik už MTEP paslaugas, kurios, kaip numato BBIR, turi būti teikiamos atvirai ir be diskriminacijos bei atitikti rinkos kainą. Tokiu atveju produktus kuria ir gauna pajamas už juos klasterio nariai.</p> <p>Siūlome:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20.4. punktą papildyti nuostata - MTEP planas turi būti neatsiejama verslo plano dalis. - 31.3. punktą papildyti nuostata - Rekomenduojama verslo plano forma turi būti pakoreguota, atsižvelgiant klasterio narių plėtojamų MTEP veiklų ir kuriamų produktų specifiką (pvz. vykdomas MTEP veiklas, naudojant įsigyjamą įrangą; klasterio narių kuriamus produktus, naudojant įsigyjamą įrangą; klasterio narių gaunamas pajamos iš sukurtų produktų ir pan.) 	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Aprašo 20.4 punktas yra patvirtintas 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos Stebėsenos komiteto 2015 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 44P-10.1(12).</p> <p>Tačiau, atsižvelgiant į šią pastabą, veiklų planas bus integruotas į verslo planą.</p>

	<p>administruojamas priemonės turinio reikalavimų apraše, paskelbtame Ūkio ministerijos interneto svetainėje adresu www.ukmin.lt (toliau – verslo planas). Pateikus šį verslo planą kita negu rekomenduojama forma, jose turi būti pateikta visa rekomenduojamoje formoje nurodyta informacija.</p>		
3.	<p>24. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 24 mėnesiai nuo iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutarties (toliau – projekto sutartis) pasirašymo dienos</p>	<p>Klasteris apima aibę subjektų, turinčių bendrų ir skirtingų interesų, veikiančių pagal jungtinės veiklos sutartį. Natūralu, kad projekto įgyvendinimo metu iškils būtinybė derinti interesus, vykdant konkrečius pirkimus formuojant MTEP infrastruktūrą.</p> <p>Be to, projektas gali apimti ir statybas, ir įrangos įsigijimą bei sumontavimą. Dalies įrangos gali teikti laukti, kol ją pagamins, nes MTEP gali reikėti specifinės įrangos. Priemonėje Intelektas LT, kai įrangą įsigydavo tik vienas subjektas ir tai buvo numatytas 24 mėn. galimas projekto laikotarpis.</p> <p>Siūlome numatyti, kad projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai.</p>	<p>Ūkio ministerijos nuomone, laikas 24 mėn. yra pakankamas projektui įgyvendinti, nes Aprašo 25 punktas numato, kad „25. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis, nurodytas Aprašo 24 punkte, gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka, nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.“.</p>
4.	<p>42. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra nustatytos Aprašo 1 lentelėje <...></p> <p>Išlaidų kategoriją „4. Įranga, įrenginiai ir kitas turtas“</p>	<p>Manome, kad išlaidų eiliškumas yra klaidinantis, nes pagal priemonės logiką svarbiausios išlaidos „MTEPI infrastruktūrai priskirtini įrengimai, įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai“ yra įvardijami tik kaip „kiti“, bei pateikiami sąrašo gale.</p> <p>Siūlome išlaidų detalizavimą pateikti tai:</p> <p>4.1. MTEPI infrastruktūrai priskirtini įrengimai, įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai ir pan.</p> <p>4.2. tiesiogiai MTEPI veikloms vykdyti bei kuriamoms tyrėjų ir pagalbinių personalo darbo vietoms aprūpinti būtini baldai;</p> <p>4.2. kompiuterinė technika ir programinė įranga (išskyrus esamos programinės įrangos atnaujinimą);</p> <p>4.3. su MTEPI infrastruktūra ar jos panaudojimu susiję patentai,</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Aprašas bus patikslintas atsižvelgiant į pateiktą pastabą.</p>

		<i>licencijos.</i>	
5.	<p>54.9. jungtinės veiklos (partnerystės) tarp nepriklausomų klasterio narių sutarties, pagrindžiančios nepriklausomų klasterio narių bendrą ekonominį interesą drauge vykdyti MTEPI veiklas ir kiekvieno nepriklausomo klasterio nario konkrečias veiklas produkto (paslaugos) kūrimo grandinėje, kopiją;</p> <p>54.10. nepriklausomų klasterio narių, vykdančių MTEPI veiklas, Lietuvos statistikos departamentui ir (arba) Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos teiktas deklaracijas, pažymas ir (ar) kitus dokumentus, patvirtinančius MTEPI veiklų vykdymą.</p>	<p>Sąvokos „nepriklausomas klasterio narys“ naudojimas šiuose punktuose nepagrįstai susiaurina klasterio narių aibę, įvardintą <i>BBIR 2 straipsnio 92 punkte.</i></p> <p>Siūlome sąvoką „nepriklausomas klasterio narys“ keisti į „klasterio šalis“ ir punktų nuostatas išdėstyti taip: <i>54.9. jungtinės veiklos (partnerystės) tarp klasterio šalių sutarties, pagrindžiančios klasterio šalių bendrą ekonominį interesą drauge vykdyti MTEPI veiklas ir kiekvieno nepriklausomo klasterio nario konkrečias veiklas produkto (paslaugos) kūrimo grandinėje, kopiją;</i> <i>54.10. klasterio šalių, vykdančių MTEPI veiklas, Lietuvos statistikos departamentui ir (arba) Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos teiktas deklaracijas, pažymas ir (ar) kitus dokumentus, patvirtinančius MTEPI veiklų vykdymą.</i></p>	<p>Nepriklausomai nuo to, ar vadinsime klasterio narys, ar klasterio šalis, pagal Europos Komisijos išaiškinimą, kurios yra viena iš nepriklausomų šalių pavyzdžių, turi būti apibrėžiamos pagal Reglamento 651/2014 1 priedą. Europos Komisija taip pat nurodo, kad savarankiškos įmonės gali būti nepriklausomos šalys, tačiau partnerinės įmonės negali būti laikomos nepriklausomomis šalimis inovacijų klasteryje, nes jos yra to paties ekonominio vieneto dalis.</p> <p>Ūkio ministerija laikosi nuomonės, kad laikantis lygiateisiškumo principo, nuostatos dėl savarankiškų įmonių turi būti taikomos ir kitų (ne labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių) klasterio šalių atžvilgiu.</p>
6.		<p>PFSA nėra numatyta pareiškėjų atsakomybė už prioritetinių projektų atrankos kriterijais išipareigotų reikšmių nepasiekimą. Tai kuria paskatas nesąžiningumui ir piktnaudžiavimui, bei daro neigiamą įtaką projektų vertinimo procesui.</p> <p>Siūlome apriboti galimybę piktnaudžiauti priiimant nepagrįstai didelius rodiklius, už kuriuos suteikiami balai projektų naudos ir kokybės metu, į PFSA įtraukiant šią nuostatą (analogiška nuostata yra priemonėje „Dizainas LT“): <i>76. Jei vadovaujantis prioritetiniais projektų atrankos kriterijais,</i></p>	<p>Atsižvelgta. Aprašas bus papildytas.</p>

		<p><i>nurodytais Aprašo 2 priede, vertinant naudą ir kokybę buvo suteikta balų už atitinkamus rodiklius, tačiau įgyvendinus projektą paaiškėja, kad planuoti rodikliai per tris metus po projekto pabaigos yra nepasiekti, ir jeigu dėl faktinių mažesnių rodiklių būtų suteiktas mažesnis balų skaičius ir dėl mažesnio balų skaičiaus projektui nebūtų skirtas finansavimas, išmokėtos lėšos turi būti grąžinamos.</i></p>	
7.	PROJEKTO NAUDOS IR KOKYBĖS VERTINIMO LENTELE	<p>Siūlome įtraukti kriterijų „Klasterio išsivystymo lygis“, nes jis leistų įvertinti klasterio potencialą efektyviai panaudoti kuriamą MTEPI infrastruktūrą (šis kriterijus yra numatytas „InoklasterLT“ PAK aprašyme, kaip taikytinas klasteriams kuriant MTEPI infrastruktūrą)</p> <p>Kriterijaus aprašymas (kaip tai yra numatytas „InoklasterLT“ PAK aprašyme): <i>Aukštesnis balas suteikiamas labiau išsivysčiusiems klasteriams. Skiriami trys klasterių išsivystymo lygiai (didesnio išsivystymo tvarka):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Besiformuojantys klasteriai. Tai klasteriai, kurie vykdo bendrą veiklą ne ilgiau kaip 2 metus.</i> - <i>Besivystantys klasteriai. Tai klasteriai, kurie vykdo bendrą veiklą ilgiau kaip 1 metus, turi sėkmingai įgyvendinę ne mažiau kaip 3 bendras veiklas, į kurias įsitraukė ne mažiau kaip 50 proc. klasterio narių.</i> - <i>Brandūs klasteriai. Tai klasteriai, kurie vykdo bendrą veiklą ne trumpiau kaip 3 metus, turi sėkmingai įgyvendinę ne mažiau kaip 5 bendras veiklas, į kurias įsitraukė ne mažiau kaip 60 proc. klasterio narių, ir kurių narių konsoliduota produktų ir (arba) paslaugų eksporto dalis pardavimų struktūroje yra didesnė nei 15 procentų.</i> <p><i>Bendra veikla grindžiama iš įvairių teisėtų finansavimo šaltinių vykdytomis/vykdomomis projektinėmis (bendras tam tikro projekto veiklos(-ų) įgyvendinimas) ir neprojektinėmis, ekonominę efektyvumą didinančiomis, veiklomis. Neprojektinių veiklų atveju turi būti pateikti ekonominę veiklos efektyvumą pagrindžiantys dokumentai.</i></p> <p>Siūlome koreguoti projektų naudą ir kokybės vertinimo kriterijų svorį, atsižvelgiant į atitinkamų kriterijų reikšmę vertinant investavimo į MTEPI infrastuktūrą potencialą ir efektyvumą:</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta. Aprašas bus papildytas. Patiksliname tik 1 ir 2 punkto siūlomas reikšmes.</p>

		Kriterijus	PFSA esanti reikšmė	Siūloma reikšmė	
		1. Projekto metu sukurto(s) produkto (inovacijos) reikšmingumo lygis	25	20 (vietoj 15)	
		2. Projekto įgyvendinimo metu ir 3 metus po projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos klasterio pajamų, gautų iš įgyvendinant projektą ir tiesiogiai projekto metu sukurtų ir rinkai pateiktų produktų, santykis su projektui skirta Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų suma.	25	20 (vietoj 25)	
		3. Visų klasterio narių patirtų išlaidų moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai (toliau – MTEP) per 3 metus nuo projekto įgyvendinimo ir projekto vykdymo metu skirtumas su visų klasterio narių patirtomis išlaidomis MTEP paraiškos pateikimo metais	25	25	
		4. Klasterio narių skaičius	10	10	
		5. Klasterio bendradarbiavimas su užsienio partneriais ir (arba) mokslo ir studijų institucijomis bendroms mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų veikloms vykdyti	10	5	
		6. Klasterio išsivystymo lygis	0	15	
		7. Projektas prisideda prie bent vieno Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos tikslo ir veiksmų plano prioritetinės srities „Inovacijos“ įgyvendinimo.	5	5	
		VISO	100	100	